

Kunnanvaltuusto

AIKA 12.06.2023 klo 18:00 - 19:31**PAIKKA** Kunnantalon valtuustosali (Hakkapeliitantie 2)**KÄSITELLYT ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 12	Kokouksen järjestäytyminen	5
§ 13	Tilinpäätös 2022	7
§ 14	Arviointikertomus vuodelta 2022	10
§ 15	Henkilöstökertomus 2022	12
§ 16	Osavuositarkastus tammi-maaliskuu 2023	14
§ 17	Omavelkaisen takauksen uudistaminen Lounais-Hämeen 4H-yhdistys ry:lle	16
§ 18	Kuntastrategia 2023 - 2030	18
§ 19	Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän esitys perussopimuksen muuttamisesta ja siihen liittyvistä toimista	21
§ 20	Äänestysaluejaosta päättäminen	25
§ 21	Maanmyyntitarjous, Papinketo	30
§ 22	Hallintosääntömuutos, sivistystoimenjohtajan sijaistaminen	32
§ 23	Kuraattorin viran lakkauttaminen	34
§ 24	Kunnanhallituksen ja valtuuston syyskauden 2023 kokousaikataulu	35
§ 25	Muut asiat	37

OSALLISTUJAT

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Alarto Manu	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Ali-Tuomola Pirjo	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Bergström Veija	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Jasu Olli-Pekka	18:00 - 19:31	Kv:n pj.	
	Kaunisto Jyri	18:00 - 19:31	Kv:n 2. varapj.	
	Koivula Jarkko	18:00 - 19:31	Kv:n 3. varapj.	
	Lahtinen Susanna	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Leino Kati	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Liinaharja Kristiina	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Ojansuu Ismo	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Peltonen Susanna	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Pietilä Mikko	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Pura Eero	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Pärssinen Simo	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Rahkonen Maija-Stiina	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Rauhaniemi Jenni	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Syrjälä Taito	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Tuovinen Ilkka	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Tuovinen Tuomo	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Vainio Heikki	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Ylitalo Reijo	18:00 - 19:31	Jäsen	
	Jylhäkangas Janne	18:00 - 19:31	Varajäsen	
	Mansikkaniemi Jukka	18:00 - 19:31	Varajäsen	
	Saaristo Outi	18:00 - 19:31	Varajäsen	
	Siikonen Janne	18:00 - 19:31	Varajäsen	
	Virolainen Tomi	18:00 - 19:31	Varajäsen	

Muu	Lintukorpi Lempi	18:00 - 19:31	Nuorisovaltuutettu	
	Pura Artturi	18:00 - 19:31	Nuorisovaltuutettu	
	Alatalo Juuso	18:00 - 19:31	Kunnanjohtaja	
	Jokikoivu-Hiukkamäki Jaana	18:00 - 19:31	Pöytäkirjanpitäjä	
	Ahola Leena	18:00 - 19:31	Henkilöstöpäällikkö	
	Kauppi Jari	18:00 - 19:31	Tekninen johtaja	
	Leinikka Taavi	18:00 - 19:31	Talous- ja hallintojohtaja	
	Lintonen Pekka	18:00 - 19:31	Sivistystoimenjohtaja	

Poissa	Kaakinen Sari		Kv:n 1. varapj.	
	Kajava Teemu		Jäsen	
	Laajalehto Arja		Jäsen	
	Nissilä Minna		Jäsen	
	Sotka Päivi		Jäsen	
	Suutela Katariina		Jäsen	

ALLEKIRJOITUKSET

Olli-Pekka Jasu
puheenjohtaja

Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki
pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

12 - 25

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Tammelassa 14.6.2023

Jarkko Koivula
pöytäkirjantarkastaja

Susanna Lahtinen
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄPITO

Julkisessa tietoverkossa 15.06.2023

Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki
hallintopäällikkö

---

*Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisessä allekirjoituspalvelussa.
Merkinnät hyväksymisestä ovat asiakirjan lopussa.*

Kunnanvaltuusto

§ 12

12.06.2023

Kokouksen järjestäytyminen

KVALT 12.06.2023 § 12

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosäännön 9 §:n mukaan kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika, paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty osallistujille sekä julkaistu kunnan verkkosivuilla 8.6.2023. Kokouksesta on ilmoitettu Forssan Lehdessä 7.6.2023 ja kunnan www-sivuilla 8.6.2023.

Kuntalain 103 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään 2/3 valtuutetuista on läsnä.

Hallintosäännön 14 §:n mukaan valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston puheenjohtajalle tai sihteerille.

Hallintosäännön 16 §:n mukaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Pöytäkirjantarkastajat

Hallintosäännön 30 §:n mukaan valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat valtuutetut Jarkko Koivula ja Susanna Lahtinen.

Valtuusto on 12.12.2022 § 69 päättänyt, että valtuuston pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti viimeistään kokousviikon keskiviikkona ja julkaistaan kunnan www-sivuille kokousviikon torstaina.

Tämä pöytäkirja tarkastetaan viimeistään 14.6.2023 ja julkaistaan kunnan www-sivuille yleisesti nähtäville 15.6.2023.

Käsittelyjärjestys

Hallintosäännön 21 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Päätösehdotus: Valtuusto päättää

- 1) todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi,
- 2) valita pöytäkirjantarkastajiksi Jarkko Koivulan ja Susanna Lahtisen ja
- 3) käsitellä asiat esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Päätös: Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus	§ 61	27.03.2023
Tarkastuslautakunta	§ 34	09.05.2023
Kunnanvaltuusto	§ 13	12.06.2023

Tilinpäätös 2022

KHALL 27.03.2023 § 61

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätöksen muodostavat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset seikat on ilmoitettava liitetiedoissa.

Kuntalain 114 §:n perusteella kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tulee toimintakertomuksessa esittää selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Vuoden 2022 tilinpäätöksen Tammelan kunnan tulos on 2 835 046,04 € ylijäämäinen.

Vuoden 2022 toimintatuotot olivat 4,7 milj. euroa (4,3 milj. euroa vuonna 2021) ja toimintakulut 40,3 milj. euroa (38,8 milj. euroa vuonna 2021). Toimintakate (-35,5 milj. euroa) heikkeni edellisvuodesta 1,0 milj. euroa. Verotulot olivat 26,5 milj. euroa (24,7 milj. euroa edellisvuotena). Valtionosuuksia kertyi 14,2 milj. euroa jossa kasvua edellisvuoteen 1,4 milj. euroa. Vuosikatteeksi muodostui 5,2 milj. euroa.

Liite: Tilinpäätös 2022

Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Taavi Leinikka, puh. 050 599 1140
Tekninen johtaja Jari Kauppi, puh. 040 8611 788
Sivistystoimenjohtaja Pekka Lintonen, puh. 050 339 3675
Henkilöstöpäällikkö Leena Ahola, puh. 050 569 6348

Pääkirjanpitäjä Paula Pakkanen, puh. 050 4104 371
Kirjanpitäjä Piritta Ojanperä, puh. 050 5703 382

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää;

1) hyväksyä ja allekirjoittaa tilinpäätöksen vuodelta 2022 sekä jättää tilinpäätöksen tilintarkastajille tarkastettavaksi

2) saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen valtuuston käsiteltäväksi

3) esittää valtuustolle tuloksen 2 835 046,04 € käsittelystä, että se kirjataan taseeseen yli-/alijäämätilille ja

4) valtuuttaa talous- ja hallintojohtajan tekemään tilinpäätöskirjaan tarvittaessa teknisuonteisia korjauksia ennen valtuuston käsittelyä.

Asian käsittely: Talous- ja hallintojohtaja Taavi Leinikka, tekninen johtaja Jari Kauppi, sivistystoimenjohtaja Pekka Lintonen, pääkirjanpitäjä Paula Pakkanen ja henkilöstöpäällikkö Leena Ahola olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan klo 17.29—18.32 esittelemässä tilinpäätöstä ja §:ssä 62 käsiteltäviä henkilöstökertomusta sekä vastaamassa kysymyksiin. He poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

TARK 09.05.2023 § 34

Tilintarkastaja Minna Ainasvuori esittelee tarkastuslautakunnalle kunnanvaltuustolle toimitettavaa tilintarkastuskertomusta vuodelta 2022.

Liite: tilinpäätös 2022

Valmistelija: Puheenjohtaja Taito Syrjälä, puh. 0400 219 511

Päätösehdotus: Tarkastuslautakunta päättää

1. saattaa tilintarkastuskertomuksen kaudelta 1.1. – 31.12.2022 kunnanvaltuustolle tiedoksi,

2. esittää kunnanvaltuustolle, että vuoden 2022 tilinpäätös hyväksytään ja

3. esittää kunnanvaltuustolle, että toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille (tilivelvollinen) myönnetään vastuuvapaus tilikaudelle 1.1. – 31.12.2022.

Asian käsittely: Tilintarkastaja Minna Ainasvuori esitteli vuoden 2022 tilintarkastuskertomuksen sekä tilintarkastuspöytäkirjan. Hän kertoi

myös, että Tammelan kunnan vastaavana tilintarkastajana aloittaa syksyllä 2023 Kirsi Ehlund.
Minna Ainasvuori poistui kokouksesta klo 9.30.

Päätös: Tarkastuslautakunta päätti:

1. Saattaa tilintarkastuskertomuksen kaudelta 1.1 –31.12.2022 kunnanvaltuustolle tiedoksi,
2. esittää kunnanvaltuustolle, että vuoden 2022 tilinpäätös hyväksytään ja
3. esittää kunnanvaltuustolle, että toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille (tilivelvollinen) myönnetään vastuuvapaus tilikaudelle 1.1. – 31.12.2022.
4. Kunnanhallitukselle esitettävä tilintarkastuspöytäkirja merkittiin tarkastuslautakunnalle tiedoksi.

KVALT 12.06.2023 § 13
150/02.02.00/2021

Liitteet: Tilintarkastuskertomus 2022
Tilinpäätös 2022

Päätösehdotus: Tarkastuslautakunta esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto

- 1) merkitsee tiedoksi tilintarkastuskertomuksen kaudelta 1.1.— 31.12.2022,
- 2) päättää hyväksyä vuoden 2022 tilinpäätöksen ja
- 3) myöntää toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille (tilivelvollinen) vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.— 31.12.2022.

Asian käsittely: Talous- ja hallintojohtaja Taavi Leinikka esitteli asiaa, jonka jälkeen pidettiin seuraavat ryhmäpuheenvuorot: Maija-Stiina Rahkonen (keskusta), Manu Alarto (kokoomus), Ismo Ojansuu (SDP) ja Pirjo Ali-Tuomola (Meidän Tammela). Yleiskeskustelun aikana Tuomo Tuovinen käytti puheenvuoron.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Taito Syrjälä esitteli tilintarkastuskertomuksen.

Päätös: Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tarkastuslautakunta § 35
Kunnanvaltuusto § 14

09.05.2023
12.06.2023

Arviointikertomus vuodelta 2022

TARK 09.05.2023 § 35

Tarkastuslautakunta viimeistelee ja hyväksyy vuoden 2022 arviointikertomuksen 9.5.2022 kokouksessaan. Kuntalain (410/2015) 121 §:n mukaan tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Valmistelija: Puheenjohtaja Taito Syrjälä, puh. 0400 219 511

Päätösehdotus: Tarkastuslautakunta päättää

1. merkitä vuoden 2022 arviointikertomuksen tiedokseen
2. pyytää kunnanhallitukselta kuntalain mukaisen selvityksen arviointikertomuksesta aiheutuvista toimenpiteistä
3. lähettää arviointikertomuksen valtuuston käsiteltäväksi.

Päätös: Tarkastuslautakunta päätti todeta vuoden 2022 arviointikertomuksen valmiiksi ja päätti että kaikki varsinaiset jäsenet allekirjoittavat sen. Poissaolevat varsinaiset jäsenet allekirjoittavat arviointikertomuksen myöhemmin. Tarkastuslautakunta päätti pyytää kunnanhallitukselta kuntalain mukaisen selvityksen arviointikertomuksesta aiheutuvista toimenpiteistä ja lähettää arviointikertomuksen valtuuston käsiteltäväksi.

KVALT 12.06.2023 § 14

Liite: Arviointikertomus vuodelta 2022

Päätösehdotus: Valtuusto päättää

- 1) merkitä arviointikertomuksen vuodelta 2022 tietoonsa saatetuksi ja
- 2) pyytää kunnanhallitukselta syyskuun 2023 loppuun mennessä kuntalain mukaisen lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Asian käsittely: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Taito Syrjälä esitteli arviointikertomuksen.

Päätös: Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote: Kunnanhallitus

Kunnanhallitus § 62
Kunnanvaltuusto § 15

27.03.2023
12.06.2023

Henkilöstökertomus 2022

KHALL 27.03.2023 § 62

Henkilöstöraportoinnin ja -arvioinnin tärkeimpänä tehtävänä on kunnan strategisen johtamisen ja ohjauksen tukeminen ja parantaminen. Kuntatyönantajat on antanut uusimman suosituksen henkilöstöraportoinnin kehittämiseen vuonna 2021. Tammelan kunnan henkilöstökertomus 2022 on tehty tämän suosituksen mukaisesti. Henkilöstökertomus jakautuu neljään osaan: henkilöstövoimavarojen kuvaamiseen, henkilöstön kehittämistoimenpiteiden kuvaamiseen, henkilöstön aikaansaannoskyvyn tarkasteluun sekä henkilöstöjohtamisen tulosten vaikutusten arviointiin.

Suositus antaa pohjan kehittää kunnan omaa raportointia, se tukee strategista henkilöstöjohtamista sekä henkilöstön ja työyhteisöjen jatkuvaa kehittämistä. Henkilöstövoimavarojen arvioinnin perustana ovat kunnan omat strategiat sekä henkilöstöön liittyvät tavoitteet. Kunnan henkilöstöraportti on tarkoitettu sekä työyhteisön ja johdon että poliittisten päätöksentekijöiden käyttöön. Suositus esittelee suositeltavat, valtakunnallisesti samalla tavalla kerättävät ja seurattavat henkilöstövoimavaroja kuvaavat määrälliset tunnusluvut. Näiden tunnuslukujen yhdenmukainen kerääminen mahdollistaa kuntien välisen vertailun. Kuntatyönantajat kerää näitä tietoja yhteiseen tietopankkiin.

Liite: Henkilöstökertomus 2022

Valmistelija: Henkilöstöpäällikkö Leena Ahola, puh 050 569 6348

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää

1. merkitä henkilöstökertomuksen vuodelta 2022 tietoonsa saatetuksi ja
2. esittää, että valtuusto päättää merkitä henkilöstökertomuksen vuodelta 2022 tietoonsa saatetuksi.

Asian käsittely: Henkilöstöpäällikkö Leena Ahola esitteli kunnanhallitukselle henkilöstökertomusta klo 18.20—18.32. Paikalla olivat myös talous- ja hallintojohtaja Taavi Leinikka, tekninen johtaja Jari Kauppi, sivistystoimenjohtaja Pekka Lintonen ja pääkirjanpitäjä Paula Pakkanen. He poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

KVALT 12.06.2023 § 15
102/01.00.02/2023

- Liite: Henkilöstökertomus 2022
- Päätösehdotus: Valtuusto päättää merkitä henkilöstökertomuksen vuodelta 2022 tietoonsa saatetuksi.
- Asian käsittely: Henkilöstöpäällikkö Leena Ahola esitteli henkilöstökertomuksen.
- Päätös: Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus § 85
Kunnanvaltuusto § 16

08.05.2023
12.06.2023

Osavuositarkastus tammi-maaliskuu 2023

KHALL 08.05.2023 § 85

Vuoden alku on ollut Tammelan kunnassa uuden kanssa elämistä, kun OmaHäme aloitti toimintansa vuoden alusta. Kunnan 2023 talousarvio on merkittävästi pienempi ja tulojen osalta valtionosuuksien merkitys on vähentynyt ja kunnan verotulojen merkitys korostunut. Viime vuonna valtionosuudet olivat 14,2 miljoonaa euroa kun tänä vuonna ne ovat arviolta 4,2 miljoonaa euroa. Verotulot laskevat viime vuodesta 26,5 miljoonasta eurosta 14,2 miljoonaan euroon kun kunnilta leikattiin 12,64 prosentilla kunnallisveroyksikköä.

Talousarvion valmistelussa vuoden 2023 osalta lähdettiin tavoittelemaan 3,1 miljoonan euron vuosikatetta.

Tammi-maaliskuun osalta toimintatuotot toteutuivat 35 % vuoden arviosta. Tukia ja avustuksia saatiin raportointikauden aikana 0,4 miljoonaa euroa kun koko vuodelle on varattu 0,45 miljoonaa, toteuma 92 %.

Toimintakulut toteutuivat hieman alle talousarvion tasaisen käytön ollen 4,3 miljoonaa euroa, 23,1 %:a talousarviosta.

Verotulojen toteuma oli 5,1 miljoonaa euroa (35 % talousarviosta) ja valtionosuudet 1,0 miljoonaa euroa (24,4 % talousarviosta). Veroja kertyi tammikuussa arviota enemmän mutta tilitykset laskivat helmi- ja maaliskuussa.

Alkuvuodesta aloitettiin kunnan uuden strategian valmistelu. Tavoitteena on, että kesän jälkeen alkusyksystä kunnalla on uusi strategia. Strategian laadinnassa on painotettu konkreettisuutta ja selkeiden tavoitteiden merkitystä virkamiesten työn ohjaamisessa strategiakautena. Strategian eteneneminen huomioidaan 2024 talousarvion valmistelussa.

Maksuvalmius oli maaliskuun lopussa hyvä, mutta maksuvalmiuden ennustetaan heikkenevän mm. huhtikuussa maksetun 1,0 miljoonan euron lyhytaikaisen lainan takaisinmaksun seurauksena.

Liite: Osavuositarkastus 1—3/2023

Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Taavi Leinikka, puh. 050 599 1140

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee osavuositarkastuksen tiedoksi ja lähettää sen kunnanvaltuustolle.

Asian käsittely: Talous- ja hallintojohtaja Taavi Leinikka oli kokouksessa esittelemässä §:ssä 85 ja 86 käsiteltäviä asioita klo 19.35—19.49. Hän poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

KVALT 12.06.2023 § 16
217/02.02.00/2022

Liite: Osavuositarkastus 1—3/2023

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää, että valtuusto päättää merkitä osavuositarkastuksen 1—3/2023 tietoonsa saatetuksi.

Asian käsittely: Talous- ja hallintojohtaja Taavi Leinikka esitteli osavuositarkastuksen.

Päätös: Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus § 86
Kunnanvaltuusto § 17

08.05.2023
12.06.2023

Omavelkaisen takauksen uudistaminen Lounais-Hämeen 4H-yhdistys ry:lle

KHALL 08.05.2023 § 86

Lounais-Hämeen 4H-yhdistys ry on jättänyt kunnalle 20.4.2023 hakemuksen, jossa yhdistys anoo kunnalta omavelkaisen takauksen uudistamista. Lounais-Hämeen 4H-yhdistys ry katsoo, että takaus on yhdistyksen näkökulmasta tarpeellinen. Yhdistyksen tulot kertyvät alkuvuodesta epätasaisesti. Limiitillä yhdistys pystyy tasapainottamaan taloutensa.

Tammelan kunnanvaltuusto on kokouksessaan 24.6.2013 myöntänyt omavelkaisen takauksen Lounais-Hämeen 4H-yhdistys ry:lle luottolimitille 3.000 euron määrästä. Takaussitoumus vanhenee kymmenen vuoden kuluttua sen antamisesta.

Takauksesta ei ole aiheutunut kuluja kunnalle

Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Taavi Leinikka, puh. 050 599 1140

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että

- 1) Tammelan kunta myöntää omavelkaisen takauksen Lounaismaan Osuuspankissa olevalle Lounais-Hämeen 4H-yhdistys ry:n tilin numero FI37 5025 9520 0115 38 luottolimitille kymmeneksi vuodeksi yhteensä kolmentuhannen (3 000) euron määrästä ja;
- 2) se edellyttää, että Lounais-Hämeen 4H-yhdistys ry antaa yhdistyksen nimissä vastavakuutena allekirjoitetun sitoumuksen, jolla yhdistys oikeuttaa Tammelan kunnan perimään yhdistykselle myönnettävästä kunnan yleisavustuksesta mahdollisesti kunnalle aiheutuvat taloudelliset vastuut.

Asian käsittely: Talous- ja hallintojohtaja Taavi Leinikka oli kokouksessa esittelemässä §:ssä 85 ja 86 käsiteltäviä asioita klo 19.35—19.49. Hän poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

KVALT 12.06.2023 § 17 133/02.05.06/2023

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että

- 1) Tammelan kunta myöntää omavelkaisen takauksen Lounaismaan Osuuspankissa olevalle Lounais-Hämeen 4H-yhdistys ry:n tilin numero FI37 5025 9520 0115 38 luottolimiitille kymmeneksi vuodeksi yhteensä kolmentuhannen (3 000) euron määrästä ja
- 2) se edellyttää, että Lounais-Hämeen 4H-yhdistys ry antaa yhdistyksen nimissä vastavakuutena allekirjoitetun sitoumuksen, jolla yhdistys oikeuttaa Tammelan kunnan perimään yhdistykselle myönnettävästä kunnan yleisavustuksesta mahdollisesti kunnalle aiheutuvat taloudelliset vastuut.

Päätös: Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote: Lounais-Hämeen 4H-yhdistys ry, taloushallinto

Kunnanhallitus § 109
Kunnanvaltuusto § 18

05.06.2023
12.06.2023

Kuntastrategia 2023 - 2030

KHALL 05.06.2023 § 109

Kuntalain § 37 mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntalain § 110 mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Kuntalain § 38 mukaan kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti. Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Tammelan kunta on uudistamassa kuntastrategiaansa vuosille 2023—2030. Uutta kuntastrategiaa on valmisteltu jo vuoden 2022 alussa, jolloin Taloustutkimus Oy suoritti Kuntien asukaskokemus 2022 - tutkimuksen ja Kuntien yrityskokemus 2022 -tutkimuksen. Kuntien asukaskokemus 2022 -tutkimus tehtiin myös vapaa-ajanasukkaiden osalta. Tutkimustulokset esiteltiin luottamushenkilöille ja johtoryhmälle niiden valmistuttua. Tämän jälkeen strategiatyössä oli taukoa, kunnes päivitystyö jatkui alkuvuodesta 2023.

Strategiaprosessi

Uutta strategiaa on työstetty tehokkaasti alkuvuoden 2023 aikana. Työssä on hyödynnetty FCG:n kanssa tehtyä yhteistyötä. Strategiatyö käynnistettiin 27.2.2023 työstämällä toimintasuunnitelma ja prosessiaikataulu kevätkaudelle. Tämän jälkeen työ jatkui toimintaympäristöanalyysin ja tausta-aineistojen tuottamisella.

Tammelan kunnanvaltuusto ja kunnan johtoryhmä kokoontuivat strategiatyöpajaan 6.3.2023, jolloin työskenneltiin Tulevaisuuden Tammela -teemalla tarkastellen toimintaympäristöanalyysia sekä pohtimalla kunnan vision ja mission määrittelyä.

Tiiviimmän strategiatyöryhmän työpaja pidettiin 4.4.2023, jolloin määriteltiin strategiarakennetta ja pohdittiin mm. kunnan arvoja, visiota,

missiota, strategisia tavoitteita, toiminnallisia tavoitteita sekä strategian seurantaan ja arviointiin liittyviä tekijöitä.

Tammelan kunnanvaltuusto ja kunnan johtoryhmä kokoontuivat strategiaseminaariin 24.-25.4.2023, jolloin edistettiin strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden määrittelyä sekä mittareita osana strategiaseurantaa.

Tiiviimmän strategiatyöryhmän työpaja pidettiin 4.5.2023, jolloin strategiaa tiivistettiin alustavaksi strategiaksi.

Kevään aikana strategiaa on työstetty lisäksi erillisissä kunnan johtoryhmän ja toimialakohtaisissa kokouksissa osallistaen myös kunnan henkilöstöä.

Kunnanhallituksen 5.6.2023 käsittelyyn tuotava strategia-asiakirja on lähetetty kunnanhallituksen pöytäkunnalle tutustuttavaksi ja kunnan koko henkilöstölle sähköpostitse 26.5.2023 toivoen, että henkilöstö esittää mahdolliset huomionsa ennen kunnanhallituksen kokousta. Saatavat huomiot käydään läpi ennen kunnanhallituksen kokousta ja esitellään kunnanhallitukselle.

Strategiaperusta

Strategiaperustan muodostavat arvot, visio ja missio. Arvot tarkoittavat niitä toimintaperiaatteita, joiden tulisi näkyä organisaation ja työntekijöiden päivittäisessä toiminnassa ja sen johtamisessa. Visio kuvaa organisaation tulevaisuuden tavoitetilaa, jossa se haluaa olla tietyn ajanjakson kuluessa. Missio kuvaa organisaation nykytilaa ja kertoo, miksi organisaatio on olemassa ja mitä organisaation toiminnalla halutaan saavuttaa.

Arvot

Tammelan arvot ovat asiakaslähtöisyys, vastuullisuus, yhdessä onnistuminen sekä tahto uudistua.

Visio

Tammelan visio 2030 on ”Luonnollinen kasvun paikka – edelläkävvä Tammela”.

Missio

Tammelan missio on ”Parasta Sinulle – Lounais-Hämeen helmi”.

Strategiset tavoitteet

Strategisia tavoitteita on neljä:

- Tammela on elinvoimainen ja yritysystävällinen
- Tammelassa on helppoa ja monipuolista asumista
- Tammela elää luonnosta ja luonnossa
- Tammelassa kuntalaiset voivat hyvin

Strategia-asiakirjassa on myös kerrottu kärkitoimenpiteet, joiden avulla strategiaa toteutetaan. Strategian toteuttaminen, seuranta ja arviointi on osa kunnan talousarvio- ja tilinpäätösprosesseja. Talousarvio perustuu valtuuston hyväksymään strategiaan ja talousarviossa asetetaan strategisista tavoitteista johdettuja toimenpiteitä ja mittareita, jotka vastuutetaan avainhenkilöille. Tilinpäätösraportoinnissa seurataan toimenpiteiden toteutumista mittareiden pohjalta ja arviointikertomuksessa raportoidaan kunnan tavoitteiden ja strategian toteutumista. Kunnan strategian toteutumista arvioidaan kyselyllä, joka toteutetaan valtuustokauden työskentelyn arvioinnin yhteydessä vuonna 2025.

- Liite: Tammelan strategia
- Valmistelija: Kunnanjohtaja Juuso Alatalo, puh. 040 706 2667
Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, puh. 040 809 5455
- Esittelijä: Kunnanjohtaja
- Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää
- 1) osaltaan hyväksyä kuntastrategian vuosille 2023—2030 ja
  - 2) ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy kuntastrategian vuosille 2023—2030.
- Asian käsittely: Asian käsittelyn aikana kunnanhallitus teki strategia-asiakirjaan joitakin muutoksia ja lisäyksiä liittyen tavoitteisiin, mittareihin ja kärkitoimenpiteisiin. Muutettu strategia-asiakirja on pöytäkirjan liitteenä.
- Päätös: Kunnanhallitus päätti
- 1) osaltaan hyväksyä kuntastrategian kokouksessa tehdyin muutoksin vuosille 2023—2030 ja
  - 2) ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen kuntastrategian vuosille 2023—2030.

KVALT 12.06.2023 § 18
89/00.01.02/2023

- Liite: Tammelan strategia 2023—2030
- Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen kuntastrategian vuosille 2023—2030.
- Asian käsittely: Kunnanjohtaja Juuso Alatalo esitteli kuntastrategian 2023—2030.
- Päätös: Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.
- Ote: Kunnanhallitus, lautakunnat

Kunnanhallitus § 51
Kunnanvaltuusto § 19

13.03.2023
12.06.2023

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän esitys perussopimuksen muuttamisesta ja siihen liittyvistä toimista

KHALL 13.03.2023 § 51

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän yhtymähallitus on kokouksessaan 12.10.2022 (Yhtymähallitus 12.10.2022 § 146 367/00.04.00/2022) käsitellyt FSHKY:n perussopimuksen muuttamista ja siihen liittyviä toimia seuraavasti:

”Kuntayhtymän jäsenkuntien järjestämisvastuu sosiaali- ja terveystalviteista päättyy vuoden 2022 lopussa ja järjestämisvastuu siirtyy Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle. Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän (FSHKY) nykyiset tehtävät siirtyvät valtaosaltaan hyvinvointialueelle.

Kuntayhtymän tehtävät sosiaali- ja terveystalviteiden osalta siirtyvät siten suoraan lain nojalla hyvinvointialueen vastattavaksi. Näin ollen kuntayhtymän tehtävät suurimmalta osin päättyvät. Kuntayhtymä on jäsenkuntien kanssa selvittänyt ulkopuolisten asiantuntijoiden avustuksella tarkoituksenmukaisia vaihtoehtoja tehtävänkuvan muuttamiselle tai vaihtoehtoisesti toiminnan päättämiseksi. Kuntayhtymän kaltaisen vapaaehtoisen kuntayhtymän kiinteä omaisuus ei lain mukaan siirry hyvinvointialueelle. Sen sijaan sote- ja pelastustoimeen liittyvä kuntien ja kuntayhtymien irtain omaisuus siirtyy hyvinvointialueen omistukseen. FSHKY:n kannalta keskeinen ratkaistava kysymys on, mitä tehdään kuntayhtymän omistuksessa olevalle kiinteälle omaisuudelle.

Asiantuntijaselvityksessä realistisimmiksi vaihtoehtoiksi nopealla aikataululla toteutettaviksi nousivat kaksi vaihtoehtoa:

- 1) kuntayhtymän muuttaminen kiinteistö kuntayhtymäksi, eli kuntayhtymä jäisi hallinnoimaan sen omistuksessa olevia kiinteistöjä, ja
- 2) kuntayhtymän muuttaminen kiinteistöosakeyhtiöksi, jossa kuntayhtymä muutettaisiin kuntayhtymän lakkauttamisen ja apporttisijoituksen kautta osakeyhtiöksi, joka hallinnoisi nykyistä kuntayhtymän kiinteistöomaisuutta.

Vaihtoehtoista aikataulu- ja muut tarkoituksenmukaisuussyt huomioon ottaen perussopimuksen muuttaminen siten, että kuntayhtymä jatkaa vuoden 2023 alusta lukien kiinteistö kuntayhtymänä, on kannatettavin vaihtoehto ja helpoimmin toteutettavissa. Aikatauluun vaikuttaa mm. se, että kiinteistöomaisuuden myynti lyhyellä aikataululla ei käytännössä tule kysymykseen ja voisi johtaa epätarkoituksenmukaisiin kauppoihin. Myöskään kiinteistöjen siirto jäsenkuntien omistukseen ei olisi yksinkertainen järjestely arvonnäärityksen kannalta tai juridisesti. Näin

ollen tarkoituksenmukaista on jatkaa kiinteistöjen omistusta kuntayhtymän nimissä, mutta siten, että kuntayhtymän perussopimusta muutetaan siten, että sen pääasiallinen tarkoitus on kiinteistöjen omistus ja hallinnointi. Kuntayhtymän vastuulle jäisi myös tuottaa kiinteistön omistukseen ja vuokraukseen välittömästi tai läheisesti liittyviä teknisiä, kunnossapitoon liittyviä ja muita vastaavia tukipalveluita vuokralaisilleen. Tätä varten kuntayhtymän palvelukseen jäisi muutamia (3—5) teknisen toimen henkilöitä.

Kuntayhtymän perussopimusta tulee joka tapauksessa muuttaa sote-palvelujen järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueelle.

FSHKY:n perussopimuksessa ei ole erityisiä määräyksiä perussopimuksen muuttamisesta. Tällöin sovelletaan kuntalain ao. säännöksiä. Kuntalain 57 § kuuluu seuraavasti:

57 § Perussopimuksen muuttaminen

Jos perussopimuksessa ei ole toisin sovittu, perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannelta jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta.

Lakisääteisessä yhteistoiminnassa jäsenkuntaa ei kuitenkaan voida ilman suostumustaan velvoittaa osallistumaan uusien vapaaehtoisten tehtävien hoitamiseen ja näistä aiheutuviin kustannuksiin.

Kuntayhtymän tehtävät muutetaan vastaamaan tilannetta 1.1.2023 alkaen, se vaatii siten, että jäsenkuntien 2/3 enemmistö (4 kuntaa) vähintään kannattaa muutosta, ja lisäksi kannattavien kuntien tulee edustaa vähintään 1/2 jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta. Kuntalaissa ei rajoiteta kuntayhtymien toimialaa, eli käytännössä mistä tahansa kunnan toimialaan kuuluvista tehtävistä voidaan sopia.

Yhtymähallitus esittää jäsenkunnille seuraavia muutoksia perussopimukseen:

- 1) Perussopimuksen 2 §:stä poistetaan lause: "Somero on kuntayhtymän osajäsen."
- 2) Kuntayhtymän perussopimuksen 3 § poistettaisiin ja muutettaisiin kuulumaan kokonaisuudessaan seuraavasti:

"3 § Kuntayhtymän tehtävät

Kuntayhtymän tehtävänä on omistaa, ylläpitää, hallita ja vuokrata kiinteistöjään mm. sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa varten sekä tuottaa tähän läheisesti liittyviä teknisiä, kunnossapitoon liittyviä ja muita vastaavia tukipalveluja vuokralaisilleen."

- 3) Lisäksi todetaan, että sote-kiinteistöjen siirto kunnille tai kuntayhtymän purkaminen tapahtuu vuoden 2023 aikana.

- 4) Yhtymähallitus lähettää ehdotuksen jäsenkunnille välittömästi ja kehottaa jäsenkuntia hyväksymään tahoillaan perussopimuksen sääntöjen mukaisesti ehdotetun muutoksen sellaisenaan siten, että perussopimuksen muutos saatettaisiin voimaan 1.1.2023, ja ilmoittamaan hyväksymisestä kuntayhtymän hallitukselle mahdollisimman pian kunnan valtuuston käsiteltävä perussopimuksen muutoksen hyväksymisestä.

Liite: Perussopimus 1.1.2014

Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Taavi Leinikka, puh. 050 599 1140

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää merkitä Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän esityksen tiedokseen. Kohta 1 on ehdollinen Someron kaupungin päätökselle. Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle,

- 1) että perussopimuksen 2 §:stä poistetaan lause "Somero on kuntayhtymän osajäsen",
- 2) että kuntayhtymän perussopimuksen 3 § poistettaisiin ja muutettaisiin kuulumaan kokonaisuudessa seuraavasti:
"3 § Kuntayhtymän tehtävät

Kuntayhtymän tehtävänä on omistaa, ylläpitää, hallita ja vuokrata kiinteistöjään mm. sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa varten sekä tuottaa tähän läheisesti liittyviä teknisiä, kunnossapitoon liittyviä ja muita vastaavia tukipalveluja vuokralaisilleen."

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote: Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä

KVALT 12.06.2023 § 19
307/00.04.01/2022

Liite: Perussopimus 1.1.2014

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että

- 1) perussopimuksen 2 §:stä poistetaan lause "Somero on kuntayhtymän osajäsen",
- 2) kuntayhtymän perussopimuksen 3 § poistettaisiin ja muutettaisiin kuulumaan kokonaisuudessa seuraavasti:
"3 § Kuntayhtymän tehtävät

Kuntayhtymän tehtävänä on omistaa, ylläpitää, hallita ja vuokrata kiinteistöjään mm. sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa varten sekä tuottaa tähän läheisesti liittyviä teknisiä, kunnossapitoon liittyviä ja muita vastaavia tukipalveluja vuokralaisilleen."

Asian käsittely: Talous- ja hallintojohtaja Taavi Leinikka esitteli asiaa.

Päätös: Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote: Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä

Keskusvaalilautakunta	§ 23	02.04.2023
Kunnanhallitus	§ 113	05.06.2023
Kunnanvaltuusto	§ 20	12.06.2023

Äänestysaluejaosta päättäminen

KESKVAAL 02.04.2023 § 23

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jolle sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen.

Äänestysalueiden pinta-alasta tai asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto. Tällä hetkellä Tammela on jaettu neljään äänestysalueeseen.

Valtuuston päätöksellä muutettu äänestysaluejako on voimassa seuraavan kalenterivuoden alusta alkaen toimitettavissa vaaleissa ja kansanäänestyksissä, jos valtuuston päätös on tehty ja siitä on ilmoitettu elokuun loppuun mennessä Digi- ja väestötietovirastolle (DVV).

Vuonna 2024 Suomessa on kahdet vaalit, presidentinvaalit sekä europarlamenttivaalit. Vuonna 2025 on vuorossa kuntavaalit.

Päätösehdotus: Keskusvaalilautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle valmisteltavaksi Tammelan äänestysalueiden määrän supistamista maksimissaan kahteen.

Keskusvaalilautakunnan esityksen perusteluna on vaalisalaisuuden varmistaminen ja vaalitoimitsijoiden saatavuus. Kunnassa tulee oikeusministeriön ohjeiden mukaan ennakoida, että äänestysalueen äänimäärä ei jää alle 50 äänestäjän, jolloin on ryhdyttävä pienten äänestysalueiden äänestyslippujen yhdistämistoimenpiteisiin. Vaalitoimitsijoiden saatavuudessa on jo nyt ollut ongelmia. Ennakoäänestys on jo nyt mahdollista valtakunnallisesti sekä seutukunnallisestikin useassa paikassa. Lisäksi on mahdollisuus kotiaäänestykseen niillä, jotka eivät pääse liikkumaan äänestyspaikkaan.

Päätös: Keskusvaalilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote: Kunnanhallitus

KHALL 05.06.2023 § 113

Keskusvaalilautakunta on 2.4.2023 § 23 päättänyt esittää kunnanhallitukselle valmisteltavaksi Tammelan äänestysalueiden määrän supistamista maksimissaan kahteen. Keskusvaalilautakunnan esitykseen on sisällytetty seuraavat perustelut:

- *Vaalisalaisuuden varmistaminen ja vaalitoimitsijoiden saatavuus. Kunnassa tulee oikeusministeriön ohjeiden mukaan ennakoida, että äänestysalueen äänimäärä ei jää alle 50 äänestäjän, jolloin on ryhdyttävä pienten äänestysalueiden äänestyslippujen yhdistämistoimenpiteisiin.*
- *Vaalitoimitsijoiden saatavuudessa on ollut ongelmia.*
- *Ennakoäänestys on mahdollista valtakunnallisesti sekä seutukunnallisesti useassa paikassa.*
- *Lisäksi on mahdollisuus kotiäänestykseen niillä, jotka eivät pääse liikkumaan äänestyspaikkaan.*

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jolle sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen.

Äänestysalueiden pinta-alasta tai asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto. Valtuuston päätöksellä muutettu äänestysaluejako on voimassa 1.1.2024 alkaen toimitettavissa vaaleissa ja kansanäänestyksissä, jos valtuuston päätös on tehty ja siitä on ilmoitettu 31.8.2023 mennessä Digi ja väestötietovirastolle (DVV).

Äänestysalue määrittää äänestäjän vaalipäivän äänestyspaikan. Kun vaalien äänioikeusrekisteri perustetaan väestötietojärjestelmän tiedoista, äänioikeutetun äänestysalue määritellään hänen asuinrakennukselleen merkityn tiedon perusteella. Tämän perusteella määräytyy se, minkä äänestysalueen ja äänestyspaikan vaaliluetteloon henkilö lisätään, ts. missä hän voi vaalipäivänä äänestää.

Asunnottomien, laitoksissa asuvien ja ulkomailla vakinaisesti asuvien äänioikeutettujen äänestysalueen valtuusto määrää kunnan äänestysaluejaon muuttamista koskevassa päätöksessään erikseen.

Äänestysalueiden määrän vähentäminen saattaa heikentää äänestäjien mahdollisuuksia osallistua vaalipäivän äänestykseen. Oikeusministeriö on mm. kirjeessään kunnille (14.9.2022, dnro VN/12272/2022) suositellut, että äänestysalueiden määrää ei tulisi ilman painavaa syytä vähentää, ja todennut lisäksi, että äänioikeusrekisterin (sähköisen vaaliluettelon) käyttö vaalipäivän äänestyksessä ei ole peruste vähentää äänestysalueiden määrää.

Vaalilain § 15 mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Vaalilain § 15 mukaan sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten että niiden varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puolurekisteriin merkittyjä puolueita. Kuntavaaleissa jäsenten ja varajäsenten tulee kuitenkin edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan

varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Vaalilain § 15 mukaan ehdokas ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalitoimikunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä.

Vaalilautakuntien jäsenien ja tarpeellisen määrän varajäsenien nimeämisessä voi olla haastetta kaikissa vaaleissa, mutta erityisesti asia vaikeutuu kunta- ja aluevaaleissa esteellisyyssääntöjen vuoksi. Vaalilautakuntien jäsenten ja tarpeellisen määrän varajäsenten nimeäminen on välttämätöntä vaalilautakuntien toiminnan varmistamiseksi.

Äänestysalueiden määrän mahdollisen vähentämisen yhteydessä on tarkasti pohdittava, miten kunnan eri osissa asuville voidaan tarjota mahdollisuus äänestää. Huomionarvoista on, että äänestysaluejaon muuttaminen muuttaa vaalipäivän äänestyspaikkojen määrää, mutta ei heikennä ennakoäänestysmahdollisuuksia. Vaihtoehtoja äänestysmahdollisuuksien turvaamiseen voivat olla esimerkiksi seuraavat tekijät:

- **Ennakoäänestys:** Vaalilain § 46 mukaan jokainen äänioikeutettu saa äänestää ennakolta kotimaan yleisissä ennakoäänestyspaikoissa ja ulkomailla Suomen edustustoissa. Vaalilain § 47 mukaan ennakoäänestys aloitetaan 11. päivänä ennen vaalipäivää sekä lopetetaan ulkomailla 8. päivänä ja kotimaassa 5. päivänä ennen vaalipäivää. Käytännössä äänestämään voi mennä minkä paikkakunnan ennakoäänestyspisteelle ennakoäänestyksen aikana.
- **Kotiäänestys:** Vaalilain § 46 mukaan äänioikeutettu, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse äänestys- eikä ennakoäänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia, saa, sen mukaisesti kuin 55 §:ssä säädetään, äänestää ennakolta kotonaan Suomessa siinä kunnassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kotikunnakseen. Kotiäänestyksen yhteydessä voi äänestää myös kotiäänestykseen oikeutetun kanssa samassa taloudessa asuva omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005) tarkoitettu omaishoitaja, jos kyseinen kunta on merkitty äänioikeusrekisterissä hänen kotikunnakseen.
- **Laitosäänestys:** Vaalilain § 46 mukaan äänioikeutettu, joka on hoidettavana sairaalassa, ympärivuorokautista hoitoa antavassa tai muussa kunnanhallituksen ennakoäänestyspaikaksi määräämässä sosiaalihuollon toimintayksikössä tai on otettu rangaistuslaitokseen taikka suorittaa varusmiespalvelusta tai naisten vapaaehtoista asepalvelusta Puolustusvoimien varusmieskoulutusta antavan joukko-osaston varuskunnassa tai Rajavartiolaitoksen varusmieskoulutusta antavassa yksikössä, saa äänestää ennakolta kyseisessä laitoksessa. Suomalaisen laivan henkilökuntaan kuuluva

äänioikeutettu saa äänestää ennakolta laivassa sen ollessa ulkomailla.

- **Uudenlaiset mahdollisuudet äänestää Tammelassa ennakkoäänestyksen aikana:** Tammelassa on mahdollista harkita ennakkoäänestyksen järjestämistä uusissa paikoissa, joissa sitä ei ennen ole ollut. Esimerkiksi kirjastoautoon voisi olla perustettavissa ennakkoäänestyspiste, joka tukisi kunnan eri osissa asuvien äänestysmahdollisuuksia. Uudenlaiset ennakkoäänestysmahdollisuuksien järjestäminen edellyttää huolellista valmisteluaikaa, jotta toimintatapa on varmuudella toimiva.

Vuonna 2024 järjestetään presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit. Vuonna 2025 järjestetään alue- ja kuntavaalit. Vuonna 2026 ei ole säännönmukaisia vaaleja. Vuonna 2027 järjestetään eduskuntavaalit.

Valmistelija: Kunnanjohtaja Juuso Alatalo, puh. 040 706 2667

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että

- 1) äänestysaluejakoon ei tehdä muutoksia vuoden 2024 vaaleihin.
- 2) vuoden 2025 vaaleista alkaen Tammelan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jolloin Tammelan kunnassa on vaalipäivinä yksi äänestyspaikka, joka toimii kaikkien tammelalaisten vaalipäivän äänestyspaikkana.
- 3) valtuusto edellyttää keskusvaalilautakuntaa tekemään selvityksen ennakkoäänestysmahdollisuuksien lisäämisestä tuleviin vaaleihin (esim. kirjastoauton yhteyteen) ja esittämään asiaa koskevan suunnitelman kunnanhallitukselle viimeistään vuoden 2025 ennakkoäänestyspaikkojen määräämisen yhteyteen.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

KVALT 12.06.2023 § 20

104/00.01.02/2023

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että

- 1) äänestysaluejakoon ei tehdä muutoksia vuoden 2024 vaaleihin.
- 2) vuoden 2025 vaaleista alkaen Tammelan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jolloin Tammelan kunnassa on vaalipäivinä yksi äänestyspaikka, joka toimii kaikkien tammelalaisten vaalipäivän äänestyspaikkana.
- 3) valtuusto edellyttää keskusvaalilautakuntaa tekemään selvityksen ennakkoäänestysmahdollisuuksien lisäämisestä tuleviin vaaleihin (esim. kirjastoauton yhteyteen) ja esittämään asiaa koskevan suunnitelman kunnanhallitukselle viimeistään vuoden 2025 ennakkoäänestyspaikkojen määräämisen yhteyteen.

Asian käsittely: Kunnanjohtaja Juuso Alatalo esitteli asiaa.

Päätös: Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote: Keskusvaalilautakunta, Digi- ja väestötietovirasto

Kunnanhallitus § 98
Kunnanvaltuusto § 21

22.05.2023
12.06.2023

Maanmyyntitarjous, Papinketo

KHALL 22.05.2023 § 98

Tammelan kunta on 2017 tehnyt maanostotarjouksen Papinkedon tilan peltoalueesta, jonka pinta-ala on 11,44 ha. Tarjouksessa maan hinnaksi määriteltiin 12.000 euroa/ha sekä alueella olevan puuston arvoksi laskettiin 16.795 euroa, näistä päädyttiin 155.000 euron tarjoushintaan.

Esitettyä tarjousta ei hyväksytty, eikä neuvottelujen jatkettu.

Tarjouksen saaneet lähestyivät kuntaa nyt 2023 tiedustellen, että olisiko kunta edelleen alueesta kiinnostunut sekä haluaisiko kunta esittää uuden, päivitetyn tarjouksen Papinpedon peltoalueesta.

Teknisen palvelualueen ja kunnanjohtajan välisissä keskusteluissa nähtiin, että alueen potentiaali asuinrakentamiseen on olemassa ja tarjouksen tekeminen olisi myös kunnan strategian mukaista. Tarjouksen päivityksessä otettiin huomioon merkittävästi kohonneet aluerakentamisen kustannukset sekä viime vuosien heikko tonttimyynti, nämä huomioiden tarjouksen euromäärä päädyttiin pitämään ennallaan, eli 155.000 eurossa.

Esitettyä tarjousta ei hyväksytty.

Tarjouksen jälkeen maanomistajia lähestyttiin neuvottelujen käynnistämiseksi. Käytyjen neuvottelujen pohjalta todettiin, että koska on olemassa molemmin puolinen intressi asian edistämiseksi, maanomistajat laativat tehtyyn tarjoukseen vastatarjouksen.

Maanmyyntitarjous 197.000 euroa saapui 2.5.2023. Tarjouksessa myyjä esittää, että alueen puusto ei kuulu tarjouksen hintaan, tarjous on voimassa 30.6.2023 asti. Tarjouksen liitteessä tuodaan esiin myös peltoalueeseen kohdistuva vuokrasopimus, joka on 4.000 €/vuosi, vuoden 2025 loppuun asti. Esityksen mukaan vuokrasopimus siirtyisi kaupan mukana kunnalle, tuoden vuokratuloja 12.000 €, edellyttäen, että kauppa tehdään vuoden 2023 aikana.

Oheismateriaali: Vuonna 2023 esitetty tarjous
Saatu maanmyyntitarjous liitteineen

Valmistelija: Projektipäällikkö Hannu Jalava, puh.050 521 9962
Kaavoittaja Miika Tuki, puh. 050 464 3274
Tekninen johtaja Jari Kauppi, puh. 040 861 11788

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää

- 1) hyväksyä 2.5.2023 päivätyn maanmyyntitarjouksen 197.000 €, mikäli valtuusto myöntää tarvittavan lisämäärärahan,
- 2) esittää, että valtuusto myöntää tarvittavan lisämäärärahan 97 000 € maanhankintaan ja
- 3) valtuuttaa talous- ja hallintojohtajan laatimaan kauppakirjan ja
- 4) valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan kauppakirjan.

Asian käsittely: Projektipäällikkö Hannu Jalava ja tekninen johtaja Jari Kauppi olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana klo 17.24—17.50. He poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Tekninen johtaja Jari Kauppi kertoi, että kuntaan on 17.5.2023 saapunut aiempaan myyntitarjoukseen täydennys, joka sisältää myös puuston arvon. Täydennetyn tarjouksen kokonaishinta on 212 000 €.

Päätös: Kunnanhallitus päätti

- 1) hyväksyä 17.5.2023 päivätyn täydennetyn maanmyyntitarjouksen 212 000 €, mikäli valtuusto myöntää tarvittavan lisämäärärahan,
- 2) esittää, että valtuusto myöntää tarvittavan lisämäärärahan 115 000 € maanhankintaan ja
- 3) valtuuttaa talous- ja hallintojohtajan laatimaan kauppakirjan ja
- 4) valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan kauppakirjan.

Ote: Tarjouksen tekijä, tekninen johtaja

KVALT 12.06.2023 § 21

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää, että valtuusto myöntää maanhankintaan lisämäärärahan 115 000 €.

Päätös: Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote: Tekniset palvelut

Kunnanhallitus § 123
Kunnanvaltuusto § 22

05.06.2023
12.06.2023

Hallintosääntömuutos, sivistystoimenjohtajan sijaistaminen

KHALL 05.06.2023 § 123

Kunnanhallitus käsitteli kokouksessaan 12.9.2022 § 228 hallintosääntöön 1.12.2022 alkaen tehtäviä muutoksia. Hallintosääntöön tehtävät muutokset sivistyspalveluiden osalta jätettiin tuolloin tekemättä. Yksi hallintosääntömuutos koski sivistystoimenjohtajan sijaisuusjärjestelyjä.

Hallintosäännön 62 §:n (Sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden ratkaisuvallta) mukaan sivistystoimenjohtajan sijaisena toimii ensisijaisesti koulukeskuksen rehtori ja hänen ollessa estynyt sijaisena toimii varhaiskasvatuspäällikkö.

Syksyllä 2022 hallintosääntöön tehtäviä muutoksia käsiteltiin johtoryhmässä ennen niiden tuomista päätöksentekoon. Jo tuolloin sivistystoimenjohtajan sijaistamiseen tehtävää muutosta perusteltiin sillä, että varhaiskasvatuspäällikkö työskentelee kunnanvirastolla sivistyspalveluiden henkilön joukossa, joten hän tuntee organisaation, toimintaympäristön ja toimintatavat.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, puh. 040 809 5455

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää muuttaa hallintosäännön 62 §:n kohdan sivistystoimenjohtajan sijaistamisesta kuulumaan seuraavasti: Sivistystoimenjohtajan sijaisena toimii varhaiskasvatuspäällikkö.
Muutos astuu voimaan heti valtuuston päätöksen jälkeen.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

KVALT 12.06.2023 § 22 218/00.01.01.00/2021

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto päättää muuttaa hallintosäännön 62 §:n kohdan sivistystoimenjohtajan sijaistamisesta kuulumaan seuraavasti: Sivistystoimenjohtajan sijaisena toimii varhaiskasvatuspäällikkö.
Muutos astuu voimaan heti valtuuston päätöksen jälkeen.

Päätös: Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote:

Sivistyspalvelut

Kunnanhallitus § 118
Kunnanvaltuusto § 23

05.06.2023
12.06.2023

Kuraattorin viran lakkauttaminen

KHALL 05.06.2023 § 118

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Samasta ajankohdasta lukien kunnan palveluksessa olevat kuraattorit siirtyivät hyvinvointialueelle.

Tammelan kunnassa on ollut yksi kuraattorin virka, joka on tällä hetkellä täyttämättä viranhaltijan siirryttyä työhön Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle. Siirtosopimus käsiteltiin Tammelan kunnan henkilöstön edustajien kanssa liikkeen luovutusta koskevan yhteistoimintamenettelyn yhteydessä 13.10.2022. Kunnanhallitus hyväksyi henkilöstön siirtosopimuksen kokouksessaan 7.11.2022. Kuraattorin virka voidaan siis lakkauttaa tarpeettomana.

Hallintosäännössä ei ole mainintaa siitä, kenen tehtäviin viran lakkauttaminen kuuluu, joten asia on vietävä valtuustoon päätettäväksi.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, puh. 040 809 5455

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto lakkauttaa kuraattorin viran.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

KVALT 12.06.2023 § 23 174/01.01.00.02/2023

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto lakkauttaa kuraattorin viran.

Päätös: Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote: Henkilöstöpäällikkö, sivistyspalvelut

Kunnanhallitus § 119
Kunnanvaltuusto § 24

05.06.2023
12.06.2023

Kunnanhallituksen ja valtuuston syyskauden 2023 kokousaikataulu

KHALL 05.06.2023 § 119

Hallintosäännön 98 §:n mukaan toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimien jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Hallintosäännön 99 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimien päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Hallintosäännön 9 §:n mukaan valtuuston kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla.

Kunnanhallituksen kokoukset pidetään pääsääntöisesti maanantaisin klo 17 alkaen kunnanhallituksen kokoushuoneessa. Valtuuston kokoukset pidetään pääsääntöisesti maanantaisin klo 18 alkaen valtuustosalissa.

Syyskauden kokousaikataulun valmistelussa on huomioitu mm. kunnan veroprosenttien käsittely valtuustossa siten, että tiedot voidaan toimittaa Verohallinnolle viimeistään 17.11. sekä vuoden 2024 talousarvion käsittely. Lisäksi aikataulutuksessa on huomioitu viikolla 42 oleva koulujen syyslomaviikko, jolloin päättäjiä ja valmistelijoita on yleensä myös lomalla. Syyskauden 2023 kunnanhallituksen ja valtuuston kokousaikatauluksi on suunniteltu seuraavaa:

Kunnanhallitus

14.8.
28.8.
18.9.
9.10.
30.10. (klo 15, TA 2024 investoinnit)
27.11. (klo 15, TA 2024 käyttötalous)
18.12.

Valtuusto

25.9.
13.11. (tulovero- ja kiinteistöveroprosentit)
11.12. (talousarvio)

Asioiden niin vaatiessa kokousaikatauluun tehdään tarvittavat muutokset erikseen sopimalla puheenjohtajien kanssa asiasta.

Valmistelija: Kunnanjohtaja Juuso Alatalo, puh. 040 706 2667
Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, puh. 040 809 5455

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää

- 1) pitää kokouksensa syyskaudella 2023 seuraavasti: 14.8., 28.8., 18.9., 9.10., 30.10., 27.11. ja 18.12.2023,
- 2) esittää valtuustolle, että valtuusto pitää kokouksensa syyskaudella 2023 seuraavasti: 25.9., 13.11. ja 11.12.2023,
- 3) päättää todeta, että muutokset kokousaikatauluun ovat mahdollisia ja niistä sovitaan erikseen.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

KVALT 12.06.2023 § 24
31/00.01.02/2023

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto pitää kokouksensa syyskaudella 2023 seuraavasti: 25.9., 13.11. ja 11.12.2023.

Valtuusto päättää todeta, että muutokset kokousaikatauluun ovat mahdollisia ja niistä sovitaan erikseen.

Päätös: Valtuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanvaltuusto

§ 25

12.06.2023

Muut asiat

KVALT 12.06.2023 § 25

Kuntalain (410/2015) 95 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Valtuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu 93 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti.”

Kokouskutsussa mainittujen asioiden jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan valtuuston puheenjohtajalle. Aloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan se lähetetään kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi erikseen päättää, että aloitteesta käydään lähetekeskustelu siitä, miten asia on valmisteltava.

Valtuuston kokouksessa 12.6.2023 esille tulleet muut asiat:

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Eero Pura kertoi valtuustolle, että kunnanjohtajan koeaika on päättymässä ja työ jatkuu. Kunnanjohtaja Juuso Alatalo esitti kiitoksensa ja kertoi olevansa tyytyväinen siihen, että saa olla Tammelassa töissä.

Päätös:

Valtuusto päätti merkitä esitetyn asian tietoonsa saatetuksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 12, § 14, § 15, § 16, § 24, § 25

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 13, § 17, § 18, § 19, § 20, § 21, § 22, § 23

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomais

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 HÄMEENLINNA
Puh. 029 564 2210 (vaihe), fax 029 564 2269
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Tammelan kunnan kirjaamosta.
Tammelan kunta
Kirjaamo
Hakkapeliitantie 2
31300 Tammela
sähköposti: kirjaamo@tammela.fi
puh. 03 41201
Kirjaamon aukioloaika ma—pe klo 9.00-14.30.

Nähtävillä olo

Pöytäkirja on 15.6.2023 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty 15.6.2023